

Міжнародні стандарти, зокрема Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 року, визначають комплексний підхід до цієї проблеми, що включає не лише каральні, а й профілактичні, освітні та медичні заходи. Тому українське законодавство має розвиватися у напрямі гармонізації з європейськими практиками, де основна увага приділяється превенції та лікуванню наркозалежних осіб, а не виключно покаранню.

Перспективним напрямом є посилення міжвідомчої взаємодії органів поліції, митних та прикордонних служб, а також впровадження інноваційних методів розслідування кіберзлочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків у мережі «Darknet».

Ефективна протидія незаконному обігу наркотичних засобів потребує комплексного підходу, що поєднує правові, соціальні та медичні інструменти, а також удосконалення кримінального законодавства відповідно до міжнародних стандартів.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. ст. 131. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. додаток до № 51, ст.1122/ URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-570-2-51>

Богашов О. А.,

кандидат юридичних наук, доцент,

докторант аспірантури та докторантури

Центральноукраїнського державного університету

імені Володимира Винниченка

м. Кропивницький, Україна

УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАХОДІВ ПО ОРГАНІЗАЦІЇ ПОВОЄННИХ ВИБОРІВ В УКРАЇНІ

Війна, яку розпочала Російська Федерація проти України мала на меті досягти низки результатів, як максимум знищення української державності, як мінімум беззаперечний вплив на суспільно-політичні

процеси та геополітичні вектори. Із числа суттєвих негативних наслідків російського вторгнення можемо виокремити зупинку виборчого процесу на всіх рівнях. Протягом останніх двох років велася дискусія щодо можливості/неможливості проведення виборів глави держави, парламенту та органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. Зміни до чинного законодавства стали наслідком таких дискусій, що визначили адміністративно-правові засади проведення повенних виборів.

Однак, із числа актуальних для українського суспільства та юридичної спільноти є питання запровадження електронного голосування. З точки зору адміністративно-правових заходів по організації процедури голосування повенних виборів в Україні, то е-голосування потребує суттєвої роботи по розробці і забезпеченні технічної складової, а й нормотворчої роботи по удосконаленню адміністративно-правової складової.

Поряд із цим постає цілий комплекс не вирішених питань щодо забезпечення безпекової складової, кібербезпеки інформаційно-комунікаційних систем, прозорості виборчого процесу тощо. Багато країн світу мають досвід адміністративно-правового регулювання електронних виборів, напрацьовані різні моделі електронного голосування.

Проте, незважаючи на позитивний досвід країн, загальною для всіх проблемою є загроза безпеці результатів виборів, зокрема про можливі хакерські атаки на виборчі сервери. Україна давно вже стала об'єктом кібератак з боку країни агресора. Одним із перших показових прикладів вразливості інформаційних систем є фактичний параліч діяльності органів публічної влади через зараження вірусом «Petya» в червні 2017 року та інформація щодо витоку персональних даних громадян із цифрового державного сервісу додатку «Дія» в квітні 2020 року. Окрім того, про небезпеку виникнення подібних ситуацій свідчить і практика куди більш технічно розвинених держав. Таким прикладом є скандал щодо можливого втручання російських хакерів у вибори Президента США 2016 року. Окрім того можемо спостерігати й зворотні процеси: Нідерланди у 2008 р. повернулись до паперового голосування, основними причинами були небезпека таємності голосу та велика залежність від продавців та сертифікованих агентств; Німеччина в 2009 р. процедуру е-голосування проголосила неконституційною через брак публічності. На відміну від Норвегії, яка у 2014 р. тимчасово призупинила процес упровадження е-голосування у контексті проблеми безпеки [1, с. 171].

Таким чином, на сьогодні очевидним є те, що організаційно, технічно та нормативно Україна не готова до впровадження електронного голосування, тому акцент має бути здійснено на удосконаленні адміністративно-правового забезпечення виборчого процесу після завершення війни.

Ще у вересні 2022 року Центральною виборчою комісією України були визначені відповідною постановою правова позиція адресована Верховній Раді щодо адміністративно-правових засад забезпечення підготовки та проведення виборів після припинення чи скасування воєнного стану, яка містила Проект Закону України «Про особливості забезпечення організації та проведення загальнодержавних виборів після припинення чи скасування воєнного стану в Україні» [2].

Запропонованим Проектом Закону України «Про особливості забезпечення організації та проведення загальнодержавних виборів після припинення чи скасування воєнного стану в Україні» передбачено особливості утворення та використання виборчих дільниць; особливості складання списків виборців для додаткових та додаткових закордонних виборчих дільниць; тимчасова зміна місця голосування без зміни виборчої адреси виборця; особливості використання документів, що підтверджують особу та громадянство України, під час голосування [2]. Також проектом Закону визначено зміни у процедурних аспектах організації та проведення виборів щодо порядку прийняття Радою національної безпеки і оборони України рішень, що стосуються організації і проведення виборів та референдумів на території України в умовах підвищеної небезпеки, повноважень військово-цивільних адміністрацій щодо організації та проведення виборів.

В жовтні 2025 року було ухвалено Постанову Верховної Ради України щодо безперервності функціонування представницьких органів місцевого самоврядування. безперервність функціонування представницьких органів місцевого самоврядування. У свою чергу члени ТВК, сформованих для проведення чергових місцевих виборів 25 жовтня 2020 року, продовжують виконувати свої повноваження до формування нового складу відповідної територіальної виборчої комісії, за винятком територіальних виборчих комісій на окремих територіях України, де перебувають збройні сили рф [3].

Таким чином, зміни у правовому регулюванні майбутніх (повоєнних) виборів в Україні різних рівнів має зосередитися на адміністративно-правових процедурах, внесення змін до чинного законодавства щодо повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування, виборчих комісій різних рівнів під час їх організації.

Список використаних джерел:

1. Кохалик Х. Світовий досвід впровадження електронної демократії: проблеми та досягнення, *Ефективність державного управління*. 2015. № 42. С. 169–174.

2. Про пропозиції щодо вдосконалення законодавства України, спрямовані на забезпечення підготовки та проведення виборів після припинення чи скасування воєнного стану в [...]: Постанова

Центрвиборчком від 27.09.2022 № 102. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0102359-22#n139>

3. Про безперервність функціонування представницьких органів місцевого самоврядування (сільських, селищних, міських, районних у містах, районних, обласних рад, [...]): Постанова Верховної Ради України від 08.10.2025 № 4621-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4621-IX#Text>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-570-2-52>

Добрянська Н. В.,

кандидат юридичних наук, професор,

професор кафедри державно-правових і гуманітарних наук

Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського

м. Київ, Україна

ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ У ПУБЛІЧНІЙ СЛУЖБІ: ЗАГАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

Конфлікт інтересів у публічній службі є однією з ключових проблем, що впливають на ефективність державного управління та довіру громадян до державних інституцій. Конфлікт інтересів визначається як ситуація, в якій особисті інтереси службовця можуть вплинути на неупередженість виконання ним службових обов'язків. Така ситуація може виникати через фінансові, сімейні чи інші особисті зв'язки, що можуть вплинути на об'єктивність прийняття рішень.

Юридичні аспекти запобігання конфлікту інтересів регулюються законодавством, яке встановлює обов'язки та обмеження для державних службовців. В Україні, таким нормативно-правовим актом є Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII, який містить положення щодо запобігання конфлікту інтересів, зокрема, обов'язок декларування майна та доходів, а також обмеження на подарунки та інші форми винагороди [1].

Аналізуючи нормативні та доктринальні дефініції конфлікту інтересів, Р. Дутка, звертає увагу на існування трьох складових конфлікту інтересів. На думку автора, ними є: 1) приватний інтерес; 2) службові чи представницькі повноваження; 3) суперечність між приватним інтересом і службовими чи представницькими повноваженнями [2, с. 137].

Однак, дослідник цілком логічно підкреслює той факт, що відповідальність за порушення норм, спрямованих на врегулювання